

UTSIRA KOMMUNE

KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING 2020

Foto: T. Hallsjø

KONTROLLUTVALGET

UTSIRA KOMMUNE

INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og hvilke saker og tema som er tatt opp og behandlet i 2020.

I følge kommuneloven § 23-5 skal «**kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**».

---

1. OM KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er et *lovpålagt* organ, som på vegne av kommunestyret skal føre det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og selskaper som kommunen eier eller deleier i. Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organer enn kommunestyret, og rapporterer og innstiller til dette. Utvalget har eget reglement, vedtatt av kommunestyret i første gang i 2011 og revidert i 2020, som følge av ny kommunelov.

Det er kommunestyret selv som velger medlemmene. Kontrollutvalget skal ha minst fem medlemmer, og etter kommuneloven skal minst et medlem velges blant representantene i kommunestyret. Ansatte i kommunen er utelukket fra valg til kontrollutvalget. Medlemmene kan heller ikke være medlem/varamedlem i andre utvalg eller i styre eller bedriftsforsamling i selskaper som kommunen eier eller har eierinteresser i.

---

2. UTVALGETS MEDLEMMER

For valgperioden 2019 - 2023 består utvalget av følgende:

Leder Lodvar Mathiassen (Bygdelista)	1.vara Grete Eriksen (FL)
Nestleder Kai Børresen (Felleslista)	2.vara Sølvi Austrheim (FL)
Medlem Björg Skålnes (FL)	3.vara Hilgot Gjellestad (FL)
Medlem Rune Kvalvik (FL)	4. vara Vibeke Thomassen (BL)
Medlem A Thi Kim (BL)	5. vara Jan Kristian Mathiassen (BL)

Rune Kvalvik er utvalgets kommunestyrepreressant. Leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget. Hun har møtt hver gang i 2020. Rådmannen har ikke møterett, men kan innkalles av utvalget. Rådmannen eller ass. rådmann har også møtt hver gang. Drifts- og utviklingssjef, økonomisjef og oppvekstsjef har møtt en gang.

Møtene blir gjort kjent på kommunens og sekretariatets hjemmesider (www.kontrollutvalgene.no). Der legges ut også sakspapirer, protokoller, rapporter og annet informasjon.

---

3. KONTROLLUTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2020

Kontrollutvalget har i 2020 hatt **4** (3) møter, to om våren og to på høsten. Møtene har vært holdt på Siratun. Kontrollutvalget har åpne møter, men de skal/kan lukkes når det er hjemlet i lov. Møtene kunngjøres på nettsidene.

Sakspapirer til utvalgets møter legges på kommunens nettsider, samt sekretariatets hjemmesider. Publikum eller presse har ikke møtt.

Utvalget har hatt **26** (21) saker til behandling og har fått **36** (31) saker til orientering. I fjor ble **8** (5) saker sendt videre for behandling i kommunestyret.

Se fullstendig oversikt over saker lagt fram for kontrollutvalget i pkt. 5 og saker til orientering som vedlegg til årsmeldingen.

På dagskonferansen for kontrollutvalg i Rogaland i Sandnes 9. januar var det ingen fra Utsira deltok. Det er to store konferanser for kontrollutvalgsmedlemmer, én i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) i januar og én av Forum for kontroll og tilsyn (FKT) i juni. Den sistnevnte ble avlyst pga. koronapandemien.

---

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til internt tilsyn og kontroll gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer.

4.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk (GKR) og kontrollutvalgets instruks.

Kontrollutvalget hadde i maimøtet kommunens regnskap for 2019 til behandling. Revisjonen hadde avgitt ren revisjonsberetning uten presiseringer eller forbehold. Utvalget sluttet seg til følgende uttalelse:

Årsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd på kr 1 649 575.

Kontrollutvalget merker seg at Utsira kommunes årsregnskap for 2019 viser et positivt netto driftsresultat med 2,9 mill. kr, mot 4,8 mill. i 2018. Det vil si et nøkkeltall på 7 % og er et svært bra resultat isolert sett.

Den økonomiske situasjonen for kommunen må likevel fortsatt vurderes nøye framover da kommunens økonomi er sårbar knyttet til uforutsigbarhet når det gjelder endringer i modell for rammetilskudd og folketallsutvikling.

Budsjettkontrollen har vært god innenfor ansvarsområdene. Det er gjort greie for reguleringene og avvik i rådmannens årsmelding og økonomisjefens kommentarer til regnskapet.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2018, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2019 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2019 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.19.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen ytterligere merknader til Utsira kommunes årsregnskap for 2019.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

Det er kontrollutvalgets oppgave å påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomhet. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret.

Ny plan for perioden 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret 17.12.20, sak 56/20. Seks temaer ble da valgt ut:

- ***kommunens informasjonskanaler***
- ***spesialundervisningen***
- ***skolefritidsordningen***
- ***samarbeidet av tjenester for barn og unge med særlige behov,***
- ***prosjektstyring***
- ***kontrakts- og leverandøroppfølging***

Kontrollutvalget fikk fullmakt til å gjøre endringer i planen ved behov. dere

Utvalget hadde bedt rådmannen til første møte i 2020 komme med skriftlig tilbakemelding om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket, spesielt om prosedyrer for renseprosessen og opplæring av driftspersonell. Kontrollutvalget mottok informasjon i februar og sendte saken til kommunestyret. Det ble i møtet 18.06.20, sak 21/20 fattet følgende vedtak:

1. *Utsira kommunestyre tar drifts- og utviklingssjefens tilbakemelding og redegjørelse om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket til orientering.*
2. *Kommunestyret vil støtte kontrollutvalgets forslag om å oppfordre rådmannen om at aktuell personell deltar på Norsk Vann sitt driftsoperatørkurs og at nødvendig kompetanse blir videreført til annet personell innen drift av vannverket.*
3. *Videre må det innskjerpes at spyling etter ledningsbrudd blir skikkelig ivaretatt, jfr. beredskapsplanen 7.1 pkt. 6.*

4. *Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av plan for reservevannforsyning, jfr. planen 7.3.*
5. *Frist settes til innen 6 måneder etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Tilbakemelding om plan for reservevannforsyning vil bli lagt fram for utvalget i mai.

Kontrollutvalget ba i septembermøtet om at rådmannen kom en evaluering om skolematordningen til neste møte. Rådmannen v/oppvekstsjefen kom med sin utredning og vurdering til møtet i november. Utvalget var fornøyd med tilbakemeldingen og sluttet seg til innstillingen:

Utsira kommunestyre tar rådmannens tilbakemelding av 21.10.20 om av skolematordningen til orientering.

Saken ble lagt fram for kommunestyret den 17.12.21, sak 55/20 og de sluttet seg til innstillingen.

Utvalget benytter seg altså av muligheten om å be administrasjonen om nærmere redegjørelser i saker som de ønsket å få bedre belyst, heller enn å kjøpe tjenester fra revisor

4.3 EIERSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget er også pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap m.m. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Plan for 2020-2024 og retningslinjer for slik kontroll ble vedtatt av kommunestyret i møtet 17.12.20, sak 57/20. I planen er «Generell eierstyring» sett opp, og så er selskapene Haugaland Kraft AS og Haugaland Vekst IKS tatt inn som aktuelle prosjekt.

Regnskap og generalforsamlingspapirer til Rutebåten Utsira AS blir alltid lagt fram for utvalget til orientering.

4.4 REVISOR SITT ARBEID

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

Deloitte AS har siden 01.07.16 vært kommunens revisjonsselskap og deres avtale gjelder til 30.06.21. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Else Holst-Larsen. Hun har vært fysisk til stede i maimøtet og via Teams i november.

På bakgrunn av orientering om at kommende anbudsprosess var blitt forsinket, ba kontrollutvalget i Karmøy og Sveio sekretariatet om å legge fram en sak til august/septembermøtet om valg av ulike revisjonsordninger.

Sekretariatet la da fram sak fram for alle kontrollutvalgene på Haugalandet og med to alternativer, enten å velge interkommunalt samarbeid eller å fortsette med konkurranseutsetting. Utvalget kom med innstilling om å velge konkurranseutsetting, men i kommunestyremøtet 05.11.20, sak 43/20 fremmet ordfører forslag om eierskap i det interkommunale revisjonsselskapet Rogaland Revisjon IKS, slik som de øvrige kommunene hadde vedtatt. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Deloitte AS er lagt fram uavhengighetserklæring, presentert plan for revisjonsarbeidet og orientert om interimrevisjonsarbeidet.

4.5 ETTERLEVELSESKONTROLL (NYTT)

Kontrollutvalget skal bl.a. påse «...at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....». Revisor er derfor pålagt, ifølge ny kommunelov, å avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget senest 30. juni hvert år. Dette er omtalt som en ny oppgave for revisor, kalt i § 24-9 «forenklet etterlevelseskontroll».

Deloitte AS kom med sin uttalelse for regnskapsåret 2019 i høst (utsatt frist i år) der det ikke var kommet med forbehold eller merknader.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Tilsyn med forvaltningen har vært gjennomført ved at utvalget er blitt orientert om vedtatt budsjett, økonomiplan, økonomirapporter, tilsyn fra fylkesmannen (nå statsforvalter i Rogaland) osv.

4.6 BUDSJETT OG REGNSKAP FOR KOMMUNENS KONTROLLARBEID

Tjeneste 1102 og 1103 REVISJON OG KONTROLLUTVALG	REGNSKAP 2018	REGNSKAP 2019	BUDSJETT 2020	REGNSKAP 2020
Tjeneste 1102 Revisjon 1270 Konsulenttjenester	110 698	80 453	215 000	115.180
Tjeneste 1103 Ktr.utvalg, 10800 godtgjør., kurs, m.m	16 796	19 968	40 000	25 783
Tjeneste 1103 Ktr.utv.. 1375 Sekretariatstjenester	103 000	106 000	110 000	110 000
Sum utgifter	230 494	206 421	365.000	250 963

Kontrollutvalget behandlet i høst forslag til budsjett for kontrollarbeidet for 2021. Totalrammen ble satt til kr **373 000** eks. mva. Av dette var kr 40 000 avsatt til utvalgets egne kostnader, kr 114 000 til sekretariatet og kr 219 000 til kjøp av revisjonstjenester. I den siste summen ble det lagt inn midler både til regnskapsrevisjon og kjøp av forvaltningsrevisjon.

4.7 SEKRETARIATET

Kommunene er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert 01.01.05 og har vært i drift i 16 år.

Selskapet er eid av ti kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med tre revisjonsselskaper, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariatene i Vestland, Rogaland og Agder.

Fast sekretær for utvalget er daglig leder Toril Hallsjø. Sekretariatet har egne hjemmesider www.kontrollutvalgene.no, hvor sakskart, protokoller og rapporter blir lagt ut fortløpende.

Fra Utsira er ordfører valgt inn i representantskapet for IKSet med varaordfører som varamedlem. Representantskapsmøtet ble avholdt digitalt 27.04.20 og ordfører deltok.

---

5. OVERSIKT OVER SAKER I 2020

Saker til behandling

- 1/20 Godkjenning av protokoll 22.11.19
- 2/20 Orientering om vannkvaliteten på Utsira og om vannverket
- 3/20 Plan for orienteringer fra administrasjonen om kommunens tjenester
- 4/20 Kontrollutvalgets årsmelding 2019
- 5/20 Referat- og orienteringssaker 07.02.20

- 6/20 Godkjenning av protokoll 13.02.20
- 7/20 Utsira kommunes årsregnskap 2019 - kontrollutvalgets uttalelse
- 8/20 Arbeidet m/plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020- 2024 – endret prosessplan
- 9/20 Reglement for kontrollutvalget – endringer etter ny kommunelov
- 10/20 Referat- og orienteringssaker 08.05.20

- 1/20 Godkjenning av protokoll 08.05.20
- 12/20 Orientering fra administrasjonen – oppvekstsjef/rector
- 13/20 Arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapsktl 2020- 2024 – 2.gang
- 14/20 Valg av revisjon fra 01.07.21 –konkurransbasert eller interkommunalt samarbeid
- 15/20 Budsjett for 2021 – kontrollarbeidet i kommunen – kontrollutvalgets forslag
- 16/20 Revisors uavhengighetserklæring for 2020
- 17/20 Referat- og orienteringssaker 11.09.20

- 18/20 Godkjenning av protokoll 11.09.20
- 19/20 Orientering fra administrasjonen – biblioteksjef
- 20/20 Forvaltningsrevisjon - evaluering av skolematordningen
- 21/20 Plan for forvaltningsrevisjon 2020- 2024 - Utsira kommune
- 22/20 Plan for eierskapskontroll 2020- 2024- Utsira kommune
- 23/20 Forenklet etterlevelseskontroll for 2019 – revisors attestasjon
- 24/20 Revisjonsplan for 2020
- 25/20 Møteplan for 2021 - kontrollutvalget
- 26/20 Referat- og orienteringssaker 13.11.20

OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2020 har stort sett vært som planlagt. Det er blitt utarbeidet nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for de neste fire årene.

Forvaltningsrevisjon ble gjennomført ved at administrasjonen har gjort rede for arbeidet med vannverket/vannkvalitet og om skolematordningen. Fra administrasjonen har oppvekstsjef og biblioteksjef vært invitert for å orientere om sine arbeids- og ansvarsområder.

Utvalget sendte innstilling på valg av ny revisjonsordning og revidering av reglementet til kommunestyret. Kommunestyret har valgt Rogaland Revisjon IKS som revisor og vil å gå inn som deleier i selskapet fra 01.07.21.

Administrasjonen har ellers gjort greie for økonomisituasjonen, samt andre aktuelle saker.

***

Aksdal 05.02.21/Utsira 12.02.20

Lodvar Mathiassen (sign.)
leder

Kai Børresen (sign.)
nestleder

Bjørg Skålnes (sign.)
medlem

A Thi Kim (sign.)
Medlem

Rune Kvalvik (sign.)
medlem

Vedlegg årsmelding